NYHETSBREV *INDIEN*

Utgivet av Indienspecialisten EMPATUM
Engelbrektsgatan 39, 114 32 Stockholm.
Tel 08-411 04 08. E-post: nyhetsbrev@empatum.se
Redaktör och ansvarig utgivare: David Ståhl
Hemsida: www.empatum.se

Nr 5 2015

Utkommer 5 gånger per år

Tjugoförsta årgången

Dagens Industri:

INDIENSEMINARIUM

Dagens Industri anordnade den 21 oktober ett heldagsseminarium om Indien på Berns i Stockholm. Nyhetsbrevets redaktör var givetvis på plats och hans slogs av två saker: dels den positiva stämningen, dels att det var någonting gammaldags över seminariet. Det var åratal sedan Redaktören var på ett heldagsseminarium om Indien. På slutet av 1980-talet hade man t.o.m. tvådagarsseminarier med övernattning, men det tillhör en svunnen tid.

Indiens ambassadör, **Banashri Bose Harrison**, öppnade seminariet med att påpeka att seminariets devis, en ormtjusare, är ungefär som att göra dalahästen till symbol för Sverige. Hon påminde även om de gamla förbindelserna mellan Indien och Sverige och de fem första svenska företagen som etablerade sig i Pune på 1950-talet. Hon sade även att man nu ersatt "red tape" med "red carpet", och att Indiens tillväxt f.n. ligger på 7,5%, jämfört med Kinas 6% och Europas 3%. Hon påpekade även att svenska företag är mycket lämpade för att bidraga till den indiska regeringens nationella handlingsprogram som Make in India, Digital India, Smart Cities, Skill India and Clean India samt uppmanade dem att inte missa dessa tillfällen.

Statssekreterare **Oscar Stenström**, Näringsdepartementet, berättade om vad Näringsdepartementet och ambassadernas handelsavdelningar kan göra för att underlätta handel. Han påpekade att trots att handeln mellan Sverige och Indien fyrdubblats sedan år 2000 är den fortfarande inte större än Sveriges handel med Estland. Bland BRICS-länderna är Indien ljuspunkten. Enligt Ernst &Youngs beräkningar finns det idag 60 milj indier som tjänar 450.000 SEK/år, år 2020 kommer de att vara 200 miljoner. Indierna måste skapa 1 milj nya jobb per månad för att sysselsätta nya ungdomar som kommer ut på marknaden, Sverige måste skapa 200.000 nya jobb totalt för att nå upp till regeringens jobbmål. Indierna är bra på systemtänkande men dåliga på försäljning, tillade han.

Docent **Roger Schweitzer** från Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet höll ett föredrag som mest handlade om relationerna mellan ett företags huvudkontor i hemlandet och lokalkontoret i Indien. Standardproblemet är att huvudkontoret inte vill låta lokalkontoret besluta, huvudkontoret tror sig veta bäst. Dessutom måste företaget anpassa sig till den indiska affärs- och arbetskulturen.

Sofie Gunolf, VD för Indiska, berättade lite om företagets historia., som sträcker sig tillbaka till 1950 då familjen Thambert övertog verksamheten. Hon konstaterade att man måste vara 1) ansvarstagande, 2) modig, 3) närvarande, besöka fabrikerna, 4) ha sunt förnuft. Om det skrivs negativt om verksamheten, t.ex. om arbetsförhållandena, barnarbete etc. så skall man visa detta för leverantörerna. Man måste visa dem att "det är så vi ser på detta" och hjälpa dem att tillämpa de regler som gäller. Detta kallas "leverantörsutveckling". Dessutom berättade Sofie Gunolf om programmet för att spara vatten, minska volymen av kemikalier och spara energi. Detta resulterade i en besparing på 450 % av kostnaderna för åtgärderna. Detta program omfattade 64 leverantörer. När dessa insåg att hållbarhet kan vara lönsamt fick det en spridningseffekt eftersom dessa 64 leverantörer berättade om

Forts nästa sida

SVENSK-INDISKA FÖRENINGEN

Den 30 september anordnade Svensk-Indiska Föreningen ett möte på Etnografiska Muséet i Stockholm med Pikei (PK) Mahanandia och Per J Andersson. Pikei är känd för att ha cyklat hela vägen från Indien till Sverige för att återförenas med vackra, blonda Lotta som han träffade i New Delhi. Han har tillsammans med Per J Andersson skildrat sitt liv i boken *New Delhi – Borås* (ISBN 9789175032757), som också lanserades vid mötet. Pikei och Lotta är idag ett par med två barn.

Pikei, som är en handlingskraftig och varm personlighet med en härlig humor. Han inledde lite med stt berätta om sin barndom i Odisha, där han diskriminerades i skolan eftersom han är "oberörbar". Han förstod inte riktigt vad hans oberörbarhet och lärarens och klasskamraternas attityd till detta innebar, men han märkte att varje gång han vidrörde någon så sprang denna iväg för att bada. Vid ett tillfälle genomförde han ett pojkstreck genom att springa omkring och vidröra alla klasskamraterna och läraren, så att hela skolan fick stänga i två timmar eftersom alla måste bada!

En annan av många anekdoter han berättade var under anställningsintervjun för att bli teckningslärare i Borås-trakten. Pikei var inte så bra på svenska, men han kunde orden "arbeta" och "jobba". Men intervjuaren frågade "Vad kan du syssla med?" Pikei uppfattade detta som "Kan du vissla?" Javisst, och han satte igång att vissla! Men resultatet blev att han fick jobbet.

Pikei berättade många gripande och roliga episoder på ett medryckande sätt.

NY E-POSTADRESS?
GLÖM EJ
ATT MEDDELA OSS!

Forts från föreg sida
programmet för andra företag.

Rami AbdelRahman, programme manager, Sweden Textile Water Initiative Projects, sade att södra Indien är bäst på vattenhushållning, övriga Indien är "sådär bra". Hela Indien är dåligt på att hushålla med energi. Existerande reningsverk används ibland inte eftersom man är rädd för kostnader. I bl.a. Tamil Nadu har man förbjudit industrier att släppa ut vatten. Det finns nu planer på att övervaka detta medelst IT-teknik.

SCA:s Indienchef, **Cecilia Edebo**, berättade om hur hon startade från scratch i Indien. Svårigheterna var den dåliga infrastrukturen och byråkratin. T.ex. behövde SCA inte mindre än 150 olika tillstånd. Nu lär det vara nere på 47 tillstånd, tillade Cecilia Edebo. Marknaden för babyblöjor är enorm i Indien, men de faktiska användarna är få. Det föds 27 milj spädbarn per år i Indien. Om man räknar med att de använder blöjor de första två åren blir det 54 miljoner potentiella användare. Blöjorna är anpassade efter den indiska marknaden, bl.a. innehåller de vissa ayurvediska ingredienser. Detta är bra eftersom kunderna har en tendens att låta blöjorna sitta för länge. Även priset måste anpassas. Indierna är traditionella. "Svärmor är vår mardröm" sade Cecilia Edebo. Barnfamiljerna bor ofta hemma i mannens familj, där svärmodern bestämmer. Hon vill ofta fortsätta på det gamla sättet med tvättbara tygblöjor. Men när kunderna väl har tagit steget att använda SCA:s blöjor så är de nöjda, det märker man på den höga återköpsgraden, hela 70%. Att få ut blöjorna till de många små *kirana*-affärerna är en utmaning. Dessutom tillverkar SCA inkontinensskydd för äldre (96 milj är över 60 år) samt pappersservietter och toalettpapper.

Sandvikens Indienchef **Parag Satpute** gav en del praktiska tips och uppehöll sig vid indiernas mentalitet, vilket också en del av de andra föreläsarna gjorde, särskilt Sofie Gunolf och Cecilia Edebo. *Jugaad* (vi klarar det här på något sätt, det ordnar sig nog!) och *chalta hai*, (det duger!) vilket kan drabba kvalitet och punktlighet. Indiska företag ordnar ofta sådant som den offentliga sektorn ansvarar för i Sverige, t.ex. dagis, bussar till och från arbetsplatsen, hälsovård och liknande för både de anställda och deras familjer. Detta är naturligtvis inte lika dyrt som i Sverige och de ger lojala medarbetare.

Professorn i kardiovaskulär medicin vid Karolinska Institutet, **Göran K Hansson**, berättade att sjukdomsbilderna i Indien och Sverige blir alltmer lika. Hemska "indiska" sjukdomar som difteri, smittkoppor, och även malaria, minskar medan livsstilssjukdomar som hjärtattacker, hjärnblödning, fetma och sockersjuka ökar. Särskilt allvarligt är sockersjuka, som det verkar att indierna har genetiska anlag för. Indien har mycket kompetenta läkare och många bra sjukhus, men att dessa inte når ut till folkets breda massor som får hålla tillgodo med en betydligt enklare vård. Professor Hansson ser stora möjligheter för samarbete mellan Indien och Sverige när det gäller forskning och utveckling av läkemedel.

Då Nyhetsbrevets redaktör, efter seminariets avslutande, frågade honom om man inte kunde ta hit sjuksköterskor från Kerala för att ersätta alla svenska sjuksköterskor som flyr från sjukhusen, på samma sätt som man gjorde i Tyskland på 1970-talet, så hade professor Hansson aldrig mött den frågeställningen tidigare.

Seminariet, som sponsrades av Qatar Airways som även stod för maten, var positivt och lärorikt. Samtliga föredragshållare har inte refererats i denna artikel.

Föreläsning om Indien och kastsystemet:

Demokrati med graderat medborgarskap

Seminariet vill ge en bild av förtrycket och förnekelsen av daliterna (de s.k. "oberörbara"), samt hur de genom litteratur, poesi, konst och aktivism skapat en egen identitet som ett led i kampen för fullvärdigt medborgarskap med rätt till mänsklighet, mänsklig värdighet och mänskliga rättigheter.

Föreläsare: Hans Magnusson

Har varit engagerad i daliternas kamp för mänskliga rättigheter sedan 1998. F.d. samordnare för Indien vid Svenska sektionen av Amnesty.

Tid: Måndag 16 november 2015, kl 18.00 - 20.00

Plats: Medborgarhuset, Medborgarplatsen 4, Stockholm

WELCOME TO INDIA!

För ett par månader sedan kom jag hem från en längre cykeltur i Indien. Jag cyklade 4300 km från Jammu i Norr, på tvären genom Indiska Himalaya, och sedan Söderut i stort sett längs Indiens centerlinje, från Rishikesh via Agra, Nagpur och Hyderabad. Småningom till Hampi, Gokarna och Goa. Själva cykelturen tog mig väl ca 3½ månad och jag avslutade med vila och bad i Gokarna och Goa, vardera en månad.

Varje dag, och jag överdriver inte, hade jag 5-10 personer som ropade åt mig 'Welcome to India!'. Då menar jag inte när jag klev in i en hotellreception utan helt vanliga människor som ropade från andra sidan gatan eller saktade ner sin motorcykel eller bil längs vägen och alldeles spontant hälsade mig välkommen.

Praktiskt taget varje gång jag stannade till för att kolla Google maps i min smartphone dök det upp någon som undrade vad jag sökte efter och erbjöd sig att hjälpa till. Flera gånger gick eller åkte människor stora omvägar för att guida mig till hotellet jag sökte efter.
En dag blev jag intervjuad på TV och dagen därpå kom några tjejer och ville ha min autograf, för de hade sett intervjun.

Jag kan bli nästan gråtfärdig när jag tänker på den oerhörda vänlighet och hjälpsamhet jag mötte överallt i Indien. Flera gånger när jag stannat längs vägen för att dricka en chai hände det att chai wallahn inte ville acceptera betalning med hänvisningen att 'you are a guest in my country, you don't have to pay'. Vid ett par tillfälle insisterade andra kunder att betala mitt te med samma förklaring.

Detta var min femtonde Indien-resa, varav den fjärde på cykel. Om några månader ska jag återvända igen. Jag har rest mycket, under många år, och till många olika länder. Jag kan inte tänka mig ett vänligare land att besöka än Indien!

Lars Albinsson
Stockholm

Detta Nyhetsbrev aviseras till 2.508 mottagare. Därtill kommer de som själva hittar Nyhetsbrevet på Empatums hemsida.

Författarsamtal

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I INDIEN

Svensk-Indiska Föreningen anordnade den 7 september ett s.k. författarsamtal med Parul Sharma, som berättade om sin alldeles färska bok *Mänskliga Rättigheter i Indien*, (Gleerups, Malmö 2015, ISBN 978-91-40-69002-9). Parul Sharma är människorättsjurist och bl.a. chef för antikorruptionsavdelningen på advokatbyrån Vinge och har sysslat med Sydasien i flera år både inom näringslivet och den offentliga sektorn.

Om någon trodde att det skulle bli en eländes- och indignationsövning så misstrodde hon sig radikalt. Parul Sharma framhöll i början att Indien ligger långt framme när det gäller lagstiftning. Man har en "grön domstol" som dömer i miljöfrågor och en snabbdomstol som sysslar med barns rättigheter. Man stiftade en lag om "allas rätt till vatten" redan 1947, FN införde denna regel år 2010. Dessutom är det få länder - enligt Parul Sharma inget - som har ett så starkt civilsamhälle som Indien. Det finns en uppsjö av frivilligorganisationer, föreningar m.m. som sysslar med sociala frågor.

Parul Sharma inledde med att beskriva sitt möte med gatupojken Rahul i Indien. Han blev mycket upprörd när Parul Sharma av ren slentrian klumpade ihop honom med andra gatubarn. "Vi är alla olika, jag är inte likadan som alla andra" protesterade han.

I mötet med sociala problem får man inte vara osaklig, idealistisk eller emotionell. Det gäller särskilt när men ger råd till företag, något som Parul Sharma sysslar med.

Det är landet och landets regering som skall upprätthålla mänskliga rättigheter. När ett företag upptäcker barnarbete bland underleverantörer eller i egen verksamhet så måste man följa landets lagar. Man kan inte säga att det är bättre att barnen arbetar hos oss än att de tigger på gatan eller blir prostituerade. Man skall aldrig luras att välja mellan två onda ting, landets lagar skall efterlevas. I alla länder är barnarbete förbjudet och skolplikt råder. Det finns myndigheter och ideella organisationer som ett företag kan vända sig till. Företaget får inte bara köra ut barnen eller bara sluta använda underleverantören.

Parul Sharma reser ragg när representanter för företag säger att de "respekterar" de mänskliga rättigheterna. Det är oväsentligt, de mänskliga rättigheterna skall *implementeras*! Enligt Parul Sharma är fyra femtedelar av världens länder oförmögna att upprätthålla Barnkonventionen, men Indien är inte ett av dessa länder.

En "ny" fråga för företagen är att c:a 33% av de rapporterade sexköpen i u-länderna görs av affärsresenärer. Detta är också något som företagen måste ta ansvar för. Här uppstod en diskussion om hur stor del affärsresenärerna utgör av det totala resandet.

Parul Sharma anser att utvecklingen går framåt. Företagen i allmänhet visar ett ökat intresse för dessa frågor. I framkanten ligger - kanske oväntat - finansbolag och investerare. Hennes bok, *Mänskliga Rättigheter i Indien*, har tillkommit på begäran av näringslivet.

ÄR DETTA DET SISTA NYHETSBREVET?

I och med detta nummer har Nyhetsbrevet kommit ut i 21 år! Nyhetsbrevet startade i en annan tid, då Indien fortfarande var okänt, avlägset och aningen skrämmande. Även ganska kvalificerade skribenter kunde plötsligt hemfalla till fördomar om t.ex. heliga kor som blockerar motorvägar, att hinduismen är utvecklingsfientlig etc. Men nu har tiderna förändrats och en ny generation har börjat ta över. Redaktören, som i likhet med de flesta andra varelser i *samsara* inte blir yngre, funderar på att sluta. Men samtidigt är det roligt att göra Nyhetsbrevet. Redaktören får ägna jul- och nyårshelgen åt att fundera på hur han skall göra.

Men en sak är redan bestämd: Redaktören tänker ej längre läsa tråkiga böcker som ej tillför honom något. Böcker som oftast utgör diskussionsinlägg mellan olika författare eller mellan ideologier. Detta beslut fattade Redaktören då han under sommaren 2014 kämpade sig igenom Wendy Donigers bok The Hindus - An Alternative History (se Nyhetsbrev 5/2014).

Stockholm Sangeet Conference

FÖRESTÄLLNING UTAN SVACKOR

Stockholm Sangeet Conference är ett årligt evenemang, med syfte att visa upp indisk klassisk musik och dans. Det anordnas av Indiska Ambassaden och Indian Council for Cultural Relations samt diverse svenska sponsorer. I år ägde det rum den 4 oktober på Nybrokajen 11, en stor, charmig lokal som är klassiskt storslagen och lite primitiv på samma gång.

Detta år höll samtliga nummer en mycket hög standard. Först ut var den franska bharatnatyam-dansaren Pauline Reibell som framförde *nritya-ganga*, en nyskapad dansstil som kombinerar bharatanatyam och nordindisk musik.

Därefter framfördes något som Redaktören uppfattade som en modern västerländsk balett med vissa inslag av klassisk indisk dans. Men efteråt tillrättavisades han av en av artisterna som sade att det var en modern form av bharatnatyam.

Sedan framfördes en konsert på sarangi, harmomnium, tabla, pakhawaj, mrdangam samt sång av Dr Soma Ghosh. Till vissa nummer dansades även kathak. Detta var en av föreställningens två absoluta höjdpunkter.

Sist kom den andra av de två höjdpunkterna, en en och en halv timme lång sitarkonsert av Ustad Shujaat Khan (son till Ustad Vilayat Khan) ackompanjerad på tabla. Ustad Shujaat Khan spelade på det gamla viset med en lång alap (stycke i långsamt tempo) i början för att sedan låta tempot växla flera gånger. Hans konsert framkallade *rasa* (hänryckning) hos redaktören, hos många i publiken och uppenbarligen även hos honom själv.

Dagen efter, den 5, anordnades workshops och samtal med artisterna.

De flesta i publiken var svenskar. Svenskar tycker i regel om indisk klassisk musik, bara de blir introducerade till den. Därför är Stockholm Sangeet Conference ett lovvärt initiativ för att göra indisk kultur mera känd i Sverige, och man får hoppas att det kommer att fortsätta i en lång tid framöver.

NY E-POSTADRESS?
GLÖM EJ *SJÄLV*
ATT MEDDELA OSS!

Ny resa till Dharamsala i vår!

Nu kan du boka Närmare Tibets kommande temaresa till Dharamsala som går 2-15 april 2016 .

STK samarbetar sedan tidigare med Närmare Tibet, som arrangerar temaresor till exiltibetanernas "huvudstad" Dharamsala i norra Indien. Årets resa gick av stapeln i mars och gruppen fick träffa Dalai Lama, premiärminister Lobsang Sangay och många andra spännande människor.

Du kan läsa allt om vårens reseprogram, datum och pris på Närmare Tibets hemsida **www.narmaretibet.se.** Du bokar resan hos **Läs & Res**.

Gensvar:

ARIER, igen...

Frågan om vilka som är "arier" fortsätter att engagera. Diskussionen orsakades av artikeln "Arierna: Vilka är de och varifrån kommer de?" i Nyhetsbrev nr 1/2015.

Bland argumenten finns två helt motstridiga linjer: antingen att praktiskt taget alla indier (nordindier, sydindier, daliter, stamfolk etc) är arier; eller att väldigt få (endast nordindiska brahmaner) är arier. Men samtliga inblandade har lite svårt att förstå vad termen "arier" betyder. *Arya* är sanskrit för indo-europé. Såväl arya som indo-europé är benämningar på språk och språkgrupper, inte på folkslag eller "raser". Detta är något som är mycket svårt att förstå för många. Det visar reaktionen bland några av Nyhetsbrevets läsare, och Redaktören har gjort samma erfarenhet under sina föreläsningar.

Så om en indiers modersmål är ett ariskt språk, t.ex. hindi eller bengali, då är han en arier, oavsett vilken kast- eller folkgrupp han tillhör. Självaste Romila Thapar, en av Indiens moderna historiker och numera även en politisk debattör, framhåller detta i sin bok **Early India – from the origins to AD 1300:** "*It is therefore more correct to refer to 'the Indo-Aryan speaking peoples' than to 'the Aryans', although the latter term can be used as a shorthand. It is important to emphasize that it refers to a language group and not to race, and language groups can incorporate a variety of people.*" *(sid 15).*

Men varför är det så svårt att hålla isär folkgrupp ("ras") och språk? Kanske därför att frågan är så emotionellt och även ideologiskt laddad. Nazisterna använder konsekvent "arisk" som en beteckning för ras. Tyvärr får man konstatera att de har lyckats rätt väl med att knäsätta detta.

VI ÄR BÄST PÅ INDIEN!

Delhi, ***Amritsar, Ahmedabad, Nagpur, Mumbai, Goa, Kolkata, Hyderabad, Bangalore, Thiruvananthapuram, Kochi, Chennai och Kozhikode*** **samt** ***Kathmandu och Colombo.***

Endast ett byte från Sverige! Du kan flyga ut till en ort och tillbaka från en annan.

QATAR AIRWAYS القطرية oneworld

www.qatarairways.com Tel 08-402 00 80

SVENSK-INDISKA FÖRENINGEN

Den 24 oktober firade Svensk-Indiska Föreningen sin årliga Diwalifest på Clarion Hotel vid Skanstull.

Det började med mingel med samosas och bubbelvin. Något som inte skall underskattas eftersom folk är intresserade av Indien på helt olika sätt. Vid minglet blandades affärsmän, turister, äventyrsresenärer, allmänt Indieninteresserade, indiska ambassadören och några tjänstemän vid indiska ambassaden. En ganska brokig skara.

Sedan satte man sig till bords och avnjöt ett antal dansuppvisningar (Bollywood style) samt ett dockspel från Rajasthan. Därefter intogs en välsmakande och ej alltför kryddstark indisk måltid under vilken det såldes lotter.

Sist vidtog dragningen av de vinster som skänkts bl.a. av huvudsponsorn Qatar Airways. Första pris var en tur och returbiljett med Qatar Airways till valfri destination i Indien.

Under hela evenemanget rådde en god och t.o.m. lätt uppsluppen stämning.

Medlemskap i Svensk-Indiska Föreningen är kostnadsfritt. Gå in och registrera dig på

http://www.svenskindiska.se/

TV-serie

QUANTICO

Quantico heter en amerikansk actionserie som handlar om en grupp aspiranter som utbildas till CIA-agenter. De är en internationell samling aspiranter. Under utbildningen inträffar ett stort attentat i New York (inspirerat av 11 september) och en av aspiranterna blir misstänkt för att vara gärningsman.

Men varför skriva om detta i Nyhetsbrevet? Jo, därför att Redaktörens favoritskådespelare, **Priyanka Chopra**, är med i serien. Hon är för övrigt den aspirant som blir misstänkt.

Priyanka Chopra är en av Indiens mest kända och omskrivna skådespelerskor just nu, men hon är i likhet med de flesta indiska skådespelare okänd i Väst.

Serien går på TV 5, måndagskvällar.